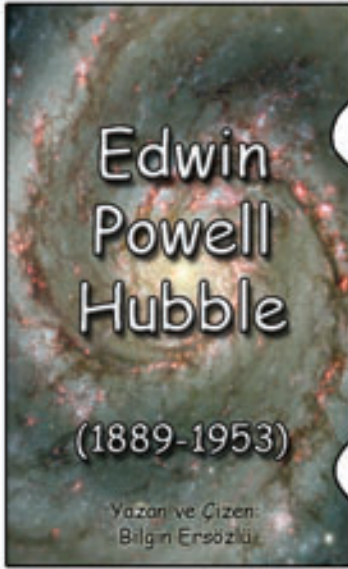

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANİ ÖYKÜLERİ"

Chicago, Amerika Birleşik Devletleri, 1898. Küçük Edwin, okuduğu kitabın etkisiyle yine gökyüzüyle ilgili düşlere dalmıştır...

Sabah okul var Ed, haydi uyu artık. Kalanını yarın okursun.

Tamam anneciğim, iyi geceler.

Size de iyi geceler parlak yıldızlar.

Hah, yıldızlarla konuşan biri olduğuna göre bu ayki biliminsanımız budur kesin!

Ta kendisi! Edwin Powell Hubble!

O gün, okulda fen dersinde Güneş Sistemi konusu işlenmektedir.

İşte, Güneş Sistemimizdeki gezegenler bunlar çocuklar...

Ama öğretmenim, göğe baktığımda onları göremiyorum. Görenler nasıl görüyor?

Bunun için teleskoplar kullanılıyor Edwin. Şöyle ki...

Teleskop mu? Haa, şu denizaltılarda olan şey!

Hiç de bile akıllım! O dediğin periskop bir kere.

O gün teleskoplar, Güneş Sistemi ve Samanyolu hakkında pek çok şey öğrenen Edwin'i gece merakten uykuyu tutmaz.

Normalde göremediğimiz gezegenleri teleskopla görebildiğimize göre...

...daha da uzaklarda göremediğimiz neler vardır kim bilir.

Peynir'ciğim, az önce biri Samanyolu mu dedi, ben mi yanlış duydum?

Garipsemekte haklısın ama Samanyolu, bizim de içinde bulunduğumuz gökadanın adı Simit'ciğim.

Yıllar geçer. Genç Hubble, içindeki merakı gidermek uğruna girdiği okulun masraflarını karşılamak için geçici işlerde çalışmak zorunda kalır ve 1910 yılında gökbilimci diplomasına kavuşur. Ancak babası onun bu işle uğraşmasına karşıdır ve Edwin, babasının şu son dileğini kıramaz:

Oğlum, bu işler boş işler! Göğe bakacaksın da ne olacak? Avukat ol, işin garanti olsun!

Madem siz öyle diyorsunuz...

Haydaa! Hukuk mu okuyacak yani şimdi? Hani Çimen Sokağı? Hani yıldızlar?

Ha ha ha! Çimen Sokağı değil, Samanyolu!

Edwin Powell babasının isteğine karşı çıkamaz ve hukuk öğrenimi için İngiltere'ye gider. 1913 yılında yeni diplomasıyla döndüğü Amerika'da bir süre avukatlık yapar. Ne var ki bu iş ona göre değildir.

1914 yılında yeniden üniversiteye girer ve gökbilim üzerine öğrenimini sürdürür. 1917'de, artık bu konuda doktorasını tamamlamış genç bir biliminsanıdır. Dönemin en güçlü teleskopunun bulunduğu Wilson Dağı Gözlemevi'nden bir iş teklifi alır. Bu teklif, onun yaşamını olduğu kadar, insanoğlunun evren anlayışını da değiştirecektir.

Hubble, Wilson Dağı Gözlemevinde kendisi gibi bir gökbilimci olan Harlow Shapley'le tanışır. Shapley, bir süre önce Samanyolu gökadasının boyutlarını ölçmeyi başarmış ve bilim dünyasında ün kazanmıştır.

Bulduğunuz hesap yönteminden dolayı sizi tebrik ederim sevgili meslektaşım. İzninizle bazı görüşlerimi de sizle paylaşmak isterim.

Siz de kimsiniz? Meşgul etmeyin beni lütfen!

Aa, ne kibirli biriymiş bu böyle!

Ee, böyleleri de var bilim dünyasında.

Neyse ki aldığı bu tepki Hubble'ın moralini bozmak yerine uzun yıllar sürecektir çalışmalarına dört elle girişmesini sağlar.

Bu teleskopla Samanyolu'na komşu oluşumları da inceleyebilirim sanırım.

Hmm! Onlar da neymiş?

Dur bakalım, öğreneceğiz!..

O güne kadar Shapley'nin de aralarında olduğu biliminsanlarına göre evrenimiz Samanyolu'ndan ibaretti. Teleskoplarla baktıklarında gökadamızın hemen yanı başında gibi görünen lekeleri yalnızca gaz ve toz bulutları olarak açıklıyorlardı...

Yani?

Yani o zamanlar, evrende Samanyolu'ndan başka gökada olmadığını sanıyorlardı.

...Shapley'nin bulduğu ölçüm yöntemlerini geliştirerek yaptığı çalışmalara Hubble'a bunun tersini düşündürüyordu.

Evet, evet! Bu, bir gaz bulutu falan değil!

Bu, kesinlikle milyonlarca ışık yılı uzakta bir başka gökada! Üstelik giderek bizden uzaklaşıyor!

Yani?

Yani Hubble, başka gökadalardan varlığını kanıtlamanın yanı sıra evrenin bir yandan da genişlediğini bulmuş oldu.

Önlü fizikçi Albert Einstein, bu buluşun 10 yıl önce kendisinin öne sürdüğü ama bilim dünyası tarafından destek bulamamış kuramını doğruladığını görür. Teşekkür etmek için Hubble'ı gözlemevinde ziyaret eder.

Aa, Einstein! Vay canına! O bile etkilenmiş demek.

Evet, bu çok önemli bir buluş Simit'çğim.

Bu buluş, insanoğlunun en büyük sorularından biriyle ilgili önemli ipuçlarını içerdiği için önemlidir. Yıllar süren titiz gözlemleri sonunda Hubble, evrenin "büyük bir patlamayla" oluştuğu görüşünü destekleyen kanıtlara ulaşmıştı. Gökbilim alanında yeni bir çağ açan bu bilim insanı, bilime ve insanlığa katkılarını ölene dek sürdürdü. Öyle ki, gökbilim ve evrenbilim deyince tüm dünyada ilk akla gelen kişilerden biri, belki de birincisidir. Yaşadığımız evrenle ilgili çok değerli bilgiler edinmemizi sağlayan büyük bir uzay teleskopuna da, onun adı verilmiştir.

Hubble Amcaya da bu yakışır! Haydi yürü, yemeğe gidiyoruz.

Senin adını da bir lokantaya verirlerse hiç şaşırmayacağım Simit!